
ESIPUHE

Musiikkikasvatuksen koulutus on parin viime vuosikymmenen aikana laajentunut ja monipuolistunut. Kouluissa, musiikkioppilaitoksissa, vapaan sivistystyön kentällä, ammattikorkeakouluissa, yksityisissä musiikkikouluissa ja yliopistoissa tehty pitkäjänteinen musiikkikasvatustyö on tuottanut hyvää tulosta. Suomalaista musiikkikasvatustyötä arvostetaan korkealle ja sitä pidetään eri puolilla maailmaa esikuvana. Tämän työn perustaa voidaan etsiä 1800-luvulla Jyväskylän seminaarissa aloitetusta kansakoulunopettajien koulutuksesta, jossa laululla ja muilla musiikinopetuksen osa-alueilla oli merkittävä asema. Suomalaisen musiikkikasvattajien aktiivinen toiminta kansainvälisissä tehtävissä, erityisesti ISME:ssä (International Society for Music Education) vaikutti osaltaan siihen, että Suomeen saatiin ensikäden tietoa uusista virtauksista ja metodeista. Kodaly-, Orff-, Dalcroze-, Suzuki- ja monet muut menetelmät on otettu Suomessa käyttöön nopeasti ja ne on taitavasti sovellettu vastaamaan oman musiikkikasvatuskulttuuriamme tarpeita.

Musiikkikasvatuksen käytännön työn lisäksi myös tutkimus on ollut viime vuosien aikana vireätä. Musiikin aineenopettajakoulutuksen aloittaminen yliopistollisena oppiaineena 1980-luvulla Jyväskylässä ja 1990-luvulla Oulussa lisäsi kiinnostusta musiikkikasvatuksen tutkimusta kohtaan. Tällä tavoin Sibelius-Akatemiassa pitkään jatkunut musiikinopettajien koulutus ja tutkimustyö sai vahvistusta.

Musiikkikasvatusta laaja-alaisesti käsitteleviä oppikirjoja on julkaistu harvakseltaan. Erityisen tärkeä kirja oli vuonna 1981 julkaistu Musiikin didaktiikka (Linnankivi – Tenkku – Urho), jossa käsiteltiin musiikkikasvatuksen historiaa, teoriaa ja didaktiikkaa. Musiikin varhaiskasvatuksen didaktiikkaa käsittelevä teos Hip hoi, musiso! (Hongisto-Åberg, Lindeberg-Piironen, Mäkinen) puolestaan julkaistiin vuonna 1992. Kari Ahosen vuonna 2004 julkaisema Johdatus musiikin oppimiseen esitteli ajan-kohtaisia teoreettisia näkökulmia. Antti Juvonen ja Mikko Anttila ovat julkaisseet 2000-luvulla neliosaisen sarjan Kohti kolmannen vuosituhannen musiikkikasvatusta. Viime vuosien aikana musiikkikasvatusta koskevien väitöskirjojen määrä on tasaisesti kasvanut.

Suomen musiikkikasvatusseura FiSME r.y.:n hallitus päätti vuonna 2006 ryhtyä koomaan laaja-alaista kokoomateosta, jossa musiikkikasvatuksen tutkijat ja opettajat voisivat esitellä ajan-kohtaisia näkökulmia. Kirjan artikkeleiden tarkoituksena on lisätä kiinnostusta musiikkikasvatusta kohtaan, toimia musiikinopettajakoulutukseen pyrkimiseen valmistavana perusteoksena ja tukea musiikkikasvatuksen opintoja niiden eri vaiheissa.

Alun perin oli tarkoitus sisällyttää kirjaan myös didaktisia näkökulmia, mutta pian kävi selväksi, että kirja paisuisi tällöin liian laajaksi. Päädyttiin ratkaisuun, jossa didaktiikkaa käsittelevät teemat tullaan julkaisemaan Internetissä jatkuvasti päivitettäväksi sivustoksi. Tämän sivuston kokoaminen on aloitettu vuonna 2009 (www.fisme.fi).

fi/musiikkikasvatus/didaktiikka). FiSME:n kotisivujen kautta on löydettävissä myös tässä kirjassa olevia artikkeleita täydentäviä tietoja (www.fisme.fi/musiikkikasvatus).

Kiitämme kaikkia kirjan valmistumista tukeneita henkilöitä, erityisesti kirjoittajia, jotka ovat olleet valmiita jakamaan monivuotisen työnsä tuloksia. Toivomme, että kirja tulee vahvistamaan musiikkikasvatuksen asemaa ja tukemaan alalla toimivia opettajia, opettajia ja tutkijoita. Samalla uskomme, että kirja on osoitus Suomessa harjoitetun musiikkikasvatustyön laaja-alaisuudesta ja tutkimustyön monipuolisuudesta.

Jyväskylässä 2009

Kirjan toimittajat

Jukka Louhivuori Pirkko Paananen Lauri Väkevä